

Udenrigsministeren (Raben-Levetzau): Jeg skal kun med nogle ganske faa Ord tillade mig at udtale min Mening om de Udtalelser, der nu foreligge fra forskellige Sider her i Salen. Jeg vil først gerne sige et Par Ord om den Paragraf i den dansk-hollandske Traktat, som taler om andre Landes Tilslutning til denne Traktat. Jeg har, som jeg allerede fra først af har sagt i Dag, altid lagt den dansk-hollandske Traktat som Grundlag for Begyndelsen til mine Underhandlinger med de andre Stater, og jeg har altsaa derfor ogsaa nogle Erfaringer om, hvilken Virkning denne Bestemmelse har gjort. Jeg er i disse Forhandlinger bestemt kommen til det Resultat, at hin Paragraf om Tilslutning ikke har virket paa den Maade, som det har været paatænkt af dem, der have afsluttet den dansk-hollandske Traktat. Det har nemlig været paatænkt dermed at lette Samarbejdet med de andre Lande, som senere hen vilde afslutte Voldgiftstraktater. Jeg tror imidlertid ikke, at denne Paragraf, hvis Fremkomst jeg for Resten saa godt kan forstaa fra Begyndelsen af, egentlig har virket, som man ønskede det, tiltrækkende for de andre Stater. Jeg tror egentlig snarere, at den har virket afskrækkende, idet man fra de andre Staters Side har fundet, at det var noget for vidt og for stort, man indlod sig paa, noget, som man ikke rigtig vidste, hvor det endte, eller hvor det begyndte, eller hvilken Stat det var, man indlod sig med. Jeg har derfor det eneste Sted, hvor jeg har faaet Lejlighed til at kunne benytte den, overfor Italien, ikke lagt nogen stor Vægt paa denne Paragraf. Det glædede mig ogsaa meget at høre min højtærede Forgænger (Deuntzer) udtale, at han ikke tillagde denne Paragraf saa stor en Betydning som den første ærede Taler. Det gør jeg heller ikke.

Det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Deuntzer) udtalte ogsaa med Hensyn til den engelske Traktat, at man maaske hellere burde have ventet og set at komme til en anden Overenskomst med den ny Regering, der traadte til kort efter Traktatens Afslutning. Jeg vil dertil kun svare; at jeg er sikker paa, at det er min ærede Forgænger bekendt, at en saadan Traktat i det Øjeblik, den bliver afsluttet, egentlig har været færdig i længere Tid forinden, og at man derfor ikke bestemte kan henholde sig til den Dato, hvor den bliver underskrevet. Den engelske Traktat var faktisk færdig temmelig længe før den Tid, og det var

temmelig længe, før den ny Regering tiltraadte i England.

Jeg maa fuldstændig give det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sabroe) Ret, naar han talte om, at Voldgiftstraktater overhovedet ikke ere ideale, og at man ikke er kommen til det sidste Resultat i denne Sag ved de Voldgiftstraktater, man nu har afsluttet. Jeg er ganske af den Mening, men jeg tror, at Voldgiftstraktater ere et godt Skridt og et første Skridt paa en god Bane. Jeg vil, ligesom det ærede Medlem udtalte, haabe, at man her i Europa kommer mange Skridt frem paa denne Bane; saa komme vi til et ganske andet Resultat end det, vi nu staa ved.

Det ærede Medlem udtalte desuden, at han syntes, det var galt, at jeg ikke havde forsøgt paa at afslutte Voldgiftstraktater med de os nærmere liggende Stater, de Stater, hvor det kunde have større Betydning. Det ærede Medlem henviste der til vore to Nabostater, Sverige og Norge. Jeg maa dertil bemærke, at der længe før min Tid, i min Forgængers Tid allerede har været ført Forhandlinger med Sverige og Norge om denne Sag, men at disse Forhandlinger ganske naturligt kom til en Afslutning paa Grund af, at man fik andre Ting at tænke paa i de to Lande end just at afslutte Voldgiftstraktater. Det staa imidlertid begge disse Lande frit for, naar som helst de ønske det, at optage disse Forhandlinger igen, og da skulle begge Lande være sikre paa, at de ville finde mig beredt og villig til at imødekomme dem og med største Glæde forhandle videre paa det Grundlag, der er begyndt paa.

Det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) udtalte, at jeg havde sagt, at det var den første Voldgiftstraktat, som var bleven afsluttet paa saa vidt et Grundlag med en Stormagt. Jeg tror, at det ærede Medlem deri har misforstaaet mig, idet jeg ikke sagde, at det var den første Voldgiftstraktat, som var bleven afsluttet med en Stormagt, eftersom det er mig meget godt bekendt, at der er bleven afsluttet en Traktat mellem Italien og en amerikansk Stat. Jeg sagde, at det var den første Voldgiftstraktat, som var bleven afsluttet mellem en Stormagt og en europæisk Stat. Hvad den hollandske Traktat angaar, bemærkede det ærede Medlem ogsaa, at det var en Traktat, som Danmark kunde være stolt af. Det skulde ikke paa nogen Maade falde mig ind at tage nogen Ære fra Danmark her eller fra den Regering,